

52112207: สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

คำสำคัญ: หนังสือเก่า / หนังสือหายาก / หนังสืออนุรักษ์งานศพ / การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมเชิงพาณิชย์

อนุเทพ หน่อบุญโยง: การศึกษาขบวนการค้าหนังสืออนุรักษ์งานศพ. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:
รองศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ชูทรงเดช. 172 หน้า.

หนังสืออนุรักษ์งานศพ เป็นหนังสือประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเฉพาะตัว จัดเป็นหนังสือหายาก ตีพิมพ์
จำนวนเล่มที่จำกัด ไม่สามารถซื้อหาอ่านได้ตามร้านจำหน่ายหนังสือหรือแหล่งสารนิเทศทั่วไป หลายเล่มมีเรื่องราว
เนื้อหาสาระความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์รวมถึงชีวประวัติของผู้ตายที่เป็นบุคคลสำคัญหรือผู้มี
ชื่อเสียงในสังคม เป็นหนังสือที่มีความน่าสนใจ มีคุณค่าต่อผู้สนใจศึกษาจำนวนไม่น้อย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการจัดการธุรกิจหนังสืออนุรักษ์งานศพ
ในฐานะที่เป็นทรัพยากรวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์ โดยศึกษาจากการค้นคว้า เก็บข้อมูลจากเอกสารในแหล่งสารนิเทศ
ต่างๆ รวมถึงจากการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการธุรกิจดังกล่าว
จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้หนังสืออนุรักษ์งานศพ กลุ่มผู้ค้าหนังสือเก่าและกลุ่มผู้แสวงหาหนังสืออนุรักษ์งานศพ
ส่งแผงหนังสือเก่า

ผลการศึกษาพบว่า ด้วยคุณค่าและคุณูปการของหนังสืออนุรักษ์งานศพ ทำให้เป็นที่ต้องการของ
บุคคลกลุ่มต่างๆ สำหรับนำไปสะสมหรือใช้ประโยชน์ทางวิชาการ จึงมีการแสวงหาและเกิดธุรกิจการซื้อ-ขาย
แลกเปลี่ยนหนังสืออนุรักษ์งานศพขึ้น เมื่อหนังสืออนุรักษ์งานศพเข้าสู่ระบบตลาด ผ่านกระบวนการจัดการเชิง
พาณิชย์ กระบวนการสร้างราคาหรือมีการจัดการในเชิงธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้สถานะเดิมของหนังสือที่เป็น
เพียงของชำร่วยหรือของที่ระลึกสำหรับแจกจ่ายแก่ผู้มีเกียรติหรือผู้ที่มาร่วมงานศพ เขยิบฐานะเป็นสินค้า
ตอบสนองความต้องการกลุ่มบุคคลใหม่ คือ ผู้สนใจ นักอ่าน นักสะสมหรือนักวิชาการ มีแหล่งจำหน่ายที่สำคัญ เช่น
แผงหนังสือเก่าย่านท่าเตียน-ท่าช้าง ตลาดนัดจตุจักร ร้านหนังสือเก่าตลาดนัดจตุจักร ร้านจำหน่ายหนังสือในงาน
สัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี หรือร้านจำหน่ายหนังสือเก่าออนไลน์ตามเว็บไซต์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แหล่ง
จำหน่ายดังกล่าวได้หนังสืออนุรักษ์งานศพจากการรับซื้อจากแหล่งต่างๆ เช่น ารรับซื้อของเก่าตามบ้าน ร้านขายของ
เก่า จากหน่วยงาน/บุคคลที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการจัดการงานศพหรือแม้กระทั่งจากผู้ที่เป็นขอรับหนังสือตามงาน
ฌาปนกิจหรือพระราชทานเพลิงศพโดยเฉพาะในงานศพของบุคคลที่มีชื่อเสียง ความน่าสนใจของเนื้อหาที่ตีพิมพ์
ความมีชื่อเสียงของผู้วายชนม์ การจัดทำรูปเล่ม อายุและสภาพหนังสือ จำนวนเล่มที่วางจำหน่ายหมุนเวียนในตลาด
รวมถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลระหว่างผู้บริโภคหนังสือกับผู้ค้าหนังสือ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดหรือ
สนนราคาหนังสืออนุรักษ์งานศพให้มีมูลค่าเพิ่มในเชิงเศรษฐกิจ

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

52112207: MAJOR: CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT

KEY WORD: AGED BOOK / RARE BOOK / SCARCE BOOK / TRADE OF CREMATION

MEMORIAL BOOK / MANAGEMENT IN COMMERCIAL CULTURAL RESOURCE

ANUTHEP NORBOONYONG: TRADING PROCESS OF CREMATION MEMORIAL BOOKS.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. RASAMI SHOOSONGDEJ, Ph.D. 172 pp.

The cremation memorial book is a unique, rare, and limited-edition book. It cannot be found in general book stores or online information sources. The Cremation Memorial Book comprises substantive knowledge of historical facts, and biographies of the deceased and of famous people, remarkable and significant – interesting information for general interest and of great use across fields and disciplines.

The principle objective of this research is to study and analyze the businesslike production of cremation services, and the memorial book is reckoned to serve as a commercial and cultural resource. The research methodology gathers data from various information sources, as well as interviews and observations from those involved in the production, and is aimed at three groups: readers of the book, antique book traders, and sellers to antique book shops.

Results have shown that this book – its worth and beneficiation – has become desirable by many different groups of people, for collecting and academic purposes. The book serves as a memorial and souvenir for attendees of the documented funerals, as well as a source of inspiration and interest for readers, collectors, academics, and general audiences. Important commercial venues for this book include the antique bookstall at Tha Tian – Tha Chang, Worachak market, the antique book store at Chatuchak Market, and book booths in the Thailand Book Fair and online shops on the internet. Venues that specialize in antiques, collectables, curios, heirlooms, and rare and unique books will appreciate the Cremation Memorial Book, as will readers and shoppers interested in learning about late nobility, leaders, and famous people. The quality craftsmanship, pristine condition, and imitable style and layout will make the Cremation Memorial Book a lasting treasure for buyers and owners, guaranteed to increase in value and worth as the years go by, and the figures documented therein slip further and further into history.

Program of Cultural Resource Management

Graduate School, Silpakorn University

Student's signature .....

Academic Year 2013

Thesis Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาขบวนการค้าหนังสืออนุสรณ์งานศพฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวน 10,000 บาท และการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยคุณูปการจากท่านทั้งหลายนี้เป็นต้นว่า

ศาสตราจารย์พิเศษพิสิฐ เจริญวงศ์ ศาสตราจารย์สายันต์ ไพเราะจูจิตร ปุชนิยาจารย์ที่เคารพ และคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ

รองศาสตราจารย์ ดร.รัศมี ชูทรงเดช ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ชนัญ วงษ์วิภาค กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ยิ่ง อาจารย์มิตรชัย กุลแสงเจริญ ด้วยความเมตตากรุณาเป็นที่ปรึกษา ช่วยอ่านตรวจทานและปรับแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณธงชัย ลิขิตพรสวรรค์ แห่งสำนักพิมพ์ต้นฉบับ ในความเมตตาและกรุณาในโอกาสต่างๆ ที่หยิบยื่นให้เสมอมา

อาจารย์ ดร.รุ่งโรจน์ ภิรมย์อนุกุล, คุณธนพล ทับทิม, คุณพรเทพ ประดิษฐ์ชัยกุล, คุณปิยะสารณ์ มานะจรรยาพงศ์, คุณเบ็ม บางพลี, คุณประยงค์ อนันตวงศ์ แห่งร้านหนังสือเก่าBook, คุณสุจิต พรหมภักดี แห่งร้านสุจิตหนังสือเก่า, คุณโกศล ซ่อมกา-คุณลุงทักษิณ แห่งสยามบรรณาคม, กลุ่มผู้ค้าหนังสือเก่าในพื้นที่การค้าย่านท่าเตียน-ท่าช้างทุกท่าน และคุณกัญจนพร ทับทิมเทศ แห่งหอสมุดและคลังความรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล สำหรับเรื่องราวและข้อมูลในมิติต่างๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่ง

Mr.Samuel Robert Wilson และ นางสาวสพร ศรีประมง ที่ช่วยตรวจสอบและปรับแก้ไวยากรณ์ย่อฉบับภาษาอังกฤษ

พี่ พ้อง น้อง เพื่อนชาว CRM-SU#2 ทุกท่าน ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุข ต่อสู้ในทุกๆ ก้าวจนมาถึงโค้งสุดท้ายและประสบความสำเร็จกันถ้วนหน้า

กิ่งแก้ว ไก่ เปีย บอยแวน ณิชฎภัทร์ พี่อุ๊ป อ.จิราวัฒน์ อ.ภาวดี พี่ไก่ พี่แอน พี่ลิบ กิ่ง พี่ภู พี่หมู พี่วัลย์ พี่เอก พี่เอ เจมส์-สหภัส อ้อฟ-สุริยันต์ ก้อง-ทรงตะวัน นายแทน และชันน้อย สำหรับกำลังใจและการถามไถ่ที่มีมาให้โดยตลอด

บิดาและมารดา ที่เฝ้ารอคอยดูความสำเร็จของบุตร

ผู้วางชนม์ที่เป็นเจ้าของประวัติและผลงานในหนังสืออนุสรณ์งานศพทุกเล่ม ด้วยจิตคารวะ